

﴿هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَقَالَ الْحَبِيبُ الْمُصْطَفَى ﷺ: ﴿الْمُجَاهِدُ مَنْ جَاهَدَ نَفْسَهُ فِي طَاعَةِ اللَّهِ﴾

Muhterem Müslümanlar!

Allah (c.c.), insanı beden ve ruhtan müteşekkil bir varlık olarak yaratmıştır. Bedenimiz fizikî ve görünür âlem ile sınırlı iken, ruhumuz manevî âlem ile irtibatlıdır. Modern dönemde maddi âlemin mutlaklaştırılması sonucu, bedene yönelik fikrî ve zihnî bir yoğunlaşma meydana geldi. Sağlıktan anlaşılan, genel itibariyle vücudun sıhhati olarak kabul edildi. İnsanı insan yapan ve mahlukatın en şerefli mertebesine ulaştıran ruhun, kemaline gerekli önem verilmedi. Bunun sonucu olarak, günümüzün en yaygın hastalıkları, başta melankoli ve depresyon olmak üzere diğer psikolojik rahatsızlıklardır.

İnsanın asli yönü olan ruhun huzura kavuşması, kalbin tezkiyesi, yani temizlenmesi ile mümkündür. Gönlün arınmasının yegâne yolu ise, nefsin terbiyesidir. Nefis, ancak kendisiyle çetin bir mücadelenin sonucu olarak dizginlenebilir ve kontrol altına alınabilir. Bu minvalde Fahr-i Kainat efendimiz bir hadislerinde; "**Hakiki mücahid, Allah'a itaat etmek suretiyle nefesine karşı cihad açan kimsedir.**"¹ diye buyurmaktadır.

Mevcudiyetimizin ayrılmaz bir parçası ve imtihan vesilesi olan nefis, asla ölmeyecektir. Ancak, terbiye edilebilir. Hiçbir insan nefsinin tehdit ve tehlikelerinden, korunmuş değildir. Kuran-ı Kerim, nefsin bu yönüne Hz. Yusuf (as)'ın diliyle dikkat çekmiştir; "**Yine de ben nefsimi temizlemiyorum. Çünkü nefis, rabbimin acıyıp koruması dışında, daima kötülüğü emreder; şüphesiz rabbim çok bağışlayan, pek esirgeyendir.**"²

Değerli Kardeşlerim!

Yüce Rabbimiz, Peygamber Efendimiz ﷺ'in görevlerini Cuma suresinde şu şekilde açıklamıştır: "**O, ümmilere, içlerinden, kendilerine âyetlerini okuyan, onları temizleyen, onlara kitabı ve hikmeti öğreten bir peygamber gönderendir. Halbuki onlar, bundan önce apaçık bir sapıklık içinde idiler.**"³

Bu âyet-i kerîmeden anlaşıldığına göre Peygamber Efendimiz ﷺ sadece Kur'ân-ı Kerîm'i tebliğ etmek için gönderilmemiştir. Aynı zamanda onu açıklamakla ve Mevlasından aldığı hikmeti öğretmekle mükellefti. Bunlara ilaveten Efendimiz ﷺ, insanların nefislerini terbiye etmek suretiyle sahâbenin manen gelişmesini sağlamış ve bununla birlikte risaletini kemâle erdirmiştir. Bu bağlamda Peygamber Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: "**Akıllı kişi, nefisini hesaba çeken ve ölüm sonrası için çalışandır. Âciz kişi de, nefisini hevâsına tabi kılan ve Allah'tan dilek(ler)de bulunup durandır.**"⁴

Kıymetli Cemaat!

İmtihan için var edilip gönderildiğimiz şu fani dünyada, sonu gelmez arzuların peşinde koşmak ve gelip geçici tatminler için ömrü heba etmek, akıllı insanların yapacağı bir iş değildir. Bilakis, hem dünya hem de ahiret hayatımıza fayda sağlayacak olan nefis muhasebesini hakkıyla yerine getirmek ve sonsuz olan ahiret yurdu için çalışmaktır. Hayatımızın en çetin mücadelesi olan nefisle hesaplaşmak, bir müminin en ayırt edici vasıflarındandır. Bu hususa dikkat çeken Peygamber Efendimiz (sav); "**Size mümini vafedeyim mi? Mümin, insanların ona malları hususunda güvendiği kişidir. Müslüman, insanların dilinden ve elinden emin olan kişidir. Mücahid, Allah'a itaat konusunda nefsi ile cihad edendir. Muhâcir, hataları ve günahları terk edendir.**"⁵ diye buyurmaktadır.

Aziz Müminler!

Müminlerin hayatlarındaki en önemli imtihanı, heva ve heveslerinin yönlendirmelerine kapılmamalarıdır. Müslümanları bu sınavda başarılı kılacak olan ise, kuşkusuz ki nefsin terbiyesidir. Nefsin emrinden çıkarak ve esaretinden kurtularak, nefsin amiri mertebesine ulaşmaya gayret etmek, bizlerin üzerine düşen en hassas vazifelerdendir.

Yüce Rabbimiz, bizleri nefisini her daim terbiye eden, salih kullarından eylesin. Amin

¹ Tirmizi, Cihad, 2

² Yusuf Suresi, 12:53

³ Cuma suresi, 62:2

⁴ Tirmizî, Kıyâme, 25, H.No: 2459

⁵ Sahih-i İbn-i Hibbân, H.No: 4862